

سوگ در کودکان

تالیف و گردآوری:

طاهره آئین، سمیه جعفری مقدم

بهار ۱۳۹۹

سرشناسه	: آئین ، طاهره، -۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور	: سوگ در کودکان؛ گردآوری و تالیف: طاهره آیین، سمیه جعفری مقدم (۱۳۶۱)
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات پادینا، ۱۳۹۹ -
مشخصات ظاهری	: ۱۰۲ ص
شابک	: شابک: ۷-۷۸-۷۱۱۹-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اندوه در کودکان
شناسه افزوده	: جعفری مقدم، سمیه، ۱۳۶۱-
رده بندی کنگره	: B۴۷۲۳
رده بندی دیویی	: ۹۳۰۸۳/۱۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۰۰۵۱۳

سوگ در کودکان

گردآوری طاهره آیین، سمیه جعفری مقدم

ناشر: انتشارات پادینا

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: انتشارات پادینا

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۹)

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۷-۷۸-۷۱۱۹-۶۲۲-۹۷۸

چاپ و صحافی: سینا

قیمت: ۳۷۰۰۰ تومان

میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه رشتچی پلاک ۷، واحد ۳، انتشارات پادینا

تلفن: ۷۷۴۲۱۷۵۷ و ۱۷-۱۱۵-۶۶۹۴۹۱۱۵ (۰۲۱) همراه: ۰۹۰۲۵۰۸۸۳۸۱

www.padinapub.com

padina.pub@gmail.com

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول
۹	تفاوت های جنسیتی در سوگ کودکان
۱۳	فصل دوم
۱۳	مرگ و سوگ در سطوح مختلف رشد
۱۵	کودکان پیش دبستانی
۱۶	کودکان سن مدرسه
۱۷	نوجوانی
۲۱	فصل سوم
۲۱	واکنش کودکان به سوگ و بحران
۲۳	درک کودکان از مرگ در سنین مختلف
۲۳	زیر پنج سال
۲۶	از پنج تا ده
۲۷	از ده سال تا نوجوانی
۲۹	واکنش های فوری سوگ و اندوه در کودکان
۲۹	شوگ و ناباوری
۳۰	اختلاف و اعتراض
۳۰	واکنش های دیگر
۳۱	واکنش های رایج سوگ و اندوه در میان کودکان
۳۱	اختلال
۳۳	شکایات فیزیکی
۳۳	سایر واکنش های سوگ و اندوه احتمالی

۳۴	رفتار بازگشتی.....
۳۴	انزوای اجتماعی.....
۳۶	خیال پردازی.....
۳۶	تغییرات شخصیت.....
۳۷	بد بینی درباره آینده.....
۳۷	خودداری از افکار در مورد علت و معنی.....
۳۷	بلوغ و رشد.....
۳۷	تفاوت بین ضربه روحی و سوگ.....
۴۱	فصل چهارم.....
۴۱	انواع مختلف مرگ.....
۴۳	مرگ واپسین.....
۴۵	این اتفاق برای یک کودک «برگشت» افتاد.....
۴۷	مرگ یکی از خواهران و برادران.....
۵۰	مرگ پدر بزرگ.....
۵۱	مرگ یک دوست.....
۵۳	فصل پنجم.....
۵۳	مراقبت از کودکان در سوگ و بحران.....
۵۵	مشاوره با والدین.....
۵۶	آرانه اخبار مرگ به کودکان.....
۵۷	شرکت کودکان در مراسم خاکسپاری.....
۵۸	آماده سازی مناسب.....
۵۹	ابراز سوگ و اندوه.....
۶۰	گفتگو و تأثیر بازی.....
۶۱	عدم تمایل کودکان به مشارکت در مراسم خاکسپاری.....
۶۲	سوزاندن.....
۶۵	فصل ششم.....
۶۵	چه چیزی سوگ را دشوار می کند؟.....
۶۷	بزرگسالان با مرگ دست و پنجه نرم می کنند.....
۶۷	نوع مرگ.....
۶۸	ارتباط با فرد متوفی.....
۶۹	حمایت.....
۶۹	دسترسی به یک فرد جایگزین.....

۶۶	خیال بافی و تفکر منطقی
۷۰	شخصیت و تجربه قبلی
۷۳	فصل هفتم
۷۳	بررسی مرگ در گروه بازی و مدرسه
۷۵	آمادگی قبل از مرگ
۷۶	معلمان به عنوان یک گروه منابع
۷۶	نیازهای خود معلمان
۷۷	بیماری پایان یک کودک
۸۱	فصل هشتم
۸۱	راهنمای مراقب از نیازهای کودکان
۸۳	ارتباط آزاد و محدود
۸۴	مرگ پس از یک بیماری
۸۹	فصل نهم
۸۹	نظریه های داغدیدگی و سوگ
۹۱	نظریه ی زیست شناسی
۹۲	نظریه ی روان تحلیل گری
۹۳	نظریه ی رفتارگرایی
۹۴	نظریه ی دلبستگی و روابط میان فردی
۹۵	نظریه ی شناختی
۹۷	نظریه ی زیستی
۹۹	منابع

مقدمه

ظرفیت زیادی برای کودکان وجود دارد تا مرگ را تجربه کنند. والدین، پدر بزرگ و مادر بزرگ، خواهر و برادر، دوستان، والدین دوستان، معلمان یا دیگر بزرگسالان یا بچه‌های شناخته شده ممکن است بمیرند. زمانی که افراد جوان‌تر می‌میرند، این امر هم به بزرگسالان و هم به کودکان سخت برخورد می‌دهد. تعداد کم‌دکانی که مرگ عزیزانشان را تجربه می‌کنند بسیار قابل توجه است.

مرگ‌های بسیاری به طور ناگهانی و به روش‌های دراماتیک رخ می‌دهند. قتل، خودکشی و مرگ اتفاقی در جامعه مدرن افزایش یافته است. ما مرگ بعد از ایست قلبی ممکن است ناگهانی، پیش‌بینی نشده و چشمگیر نیز باشد. می‌دانیم که مرگ‌های ناگهانی اغلب عواقب جدی تری هم از نظر فیزیکی و هم از نظر ذهنی دارند. این کتاب به مرگ ناگهانی در عمق بیشتری نسبت به مرگ پیش‌بینی شده می‌پردازد. مرگ‌های ناگهانی و چشمگیر باعث اضطراب بیشتر و واکنش‌های دیگر می‌شوند که مواجه شدن با آن‌ها در خانه یا مدرسه دشوار است. اگر مرگ کودک را شامل شود، مرگ این پتانسیل را دارد که در گروه هم سن و سال، مدرسه و یا گروه بازی، واکنش نشان دهد. بلایای طبیعی و انسان‌ساخت اغلب گروه‌های بزرگی از مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهند و ممکن است موجب مرگ و میر بسیاری در جوامع شوند. چنین رویدادهایی تقریباً همیشه ردی از اندوه را در جامعه کودکان باقی می‌گذارد. مدارس و گروه‌های بازی به شیوه‌های مختلفی تحت تأثیر مرگ قرار خواهند گرفت. این که

چه کودک، چه والدین از گروه بازی های معلم-فرزندان، یا معلمانی که می میرند، نیاز به اطلاعات در مورد واکنش های کودکان و روش های مفید کنترل این وضعیت برای درک و مراقبت از کودکان ضروری است. کودکان ظرفیت زیادی برای مقابله با وضعیت های دشوار دارند اگر محیط بهبود بزرگسالان بتواند به آنها بینش و درک بدهد.

برای اینکه بتوانید به کودکان در سوگ و اندوه کمک کنید، باید کودکان را در سطوح سنی مختلف، مفاهیم آنها، واکنش های سوگ و نشانه های بالقوه درک کنید. همچنین باید بدانید که چگونه می توانید به کودک کمک کنید. امید است که این کتاب، اساس دانش درباره واکنش های سوگ و اندوه کودکان و چگونگی کمک به آنها را به خواننده بدهد. اما مهم است به یاد داشته باشید که اگر چه فرد ممکن است دانش لازم را داشته باشد اما این کمک کمی خواهد کرد. اگر فردی که از این دانش استفاده می کند، آن را در یک رابطه دلسوزی و همدلانه فراهم نکند.